

КИЇВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА

КАФЕДРА АКАДЕМІЧНОГО ТА ЕСТРАДНОГО ВОКАЛУ

О. Б. Жильцов
20 / 14 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

СОЛЬНИЙ СПІВ

Галузь знань 0202 Мистецтво

Напрямок підготовки 6.020204 «Музичне мистецтво»

Професійне спрямування «Сольний спів»

(освітньо-кваліфікаційний рівень «бакалавр»)

2014 – 2015 навчальний рік

Розподіл годин звірено з робочим навчальним планом. Структура типова.
Заступник директора з науково-методичної та навчальної роботи

А. О. Таранник

Робоча навчальна програма з навчальної дисципліни «Сольний спів» для студентів
(назва навчальної дисципліни)
напряму підготовки 6.020204 «Музичне мистецтво» професійного спрямування «Сольний
спів».

„___” _____, 2014 року - __ с.

Розробник: Гмиріна Світлана Вікторівна, старший викладач

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри академічного та естрадного вокалу

Протокол від “___” _____ 20__ року № ___

Завідувач кафедри _____ (О. М. Мамченко)
(підпис) (прізвище та ініціали)

“___” _____ 20__ року

ЗМІСТ:

Пояснювальна записка	4
Структура програми навчальної дисципліни	9
I. Опис предмета навчальної дисципліни	9
II. Тематичний план навчальної дисципліни	10
III. Програма	16
IV. Навчально-методична карта дисципліни «Сольний спів»	20
V. Завдання для самостійної роботи	25
VI. Система поточного та підсумкового контролю	38
VII. Методи навчання	46
VIII. Методичне забезпечення курсу	46
IX. Рекомендована література	53

Пояснювальна записка

Робоча програма з предмета "Сольний спів" розрахована на студентів вищих навчальних закладів III-IV рівня акредитації музичних спеціальностей на основі повної загальної середньої освіти.

Ця робоча програма укладена з врахуванням вимог стандарту вищого навчального закладу та повністю відповідає вимогам підготовки фахівців у ВНЗ мистецького спрямування.

При підготовці робочої програми врахований принцип комплексного вивчення студентами спеціальних дисциплін, який передбачає оволодіння ними поряд з естрадним співом низки інших спеціальних дисциплін: майстерності актора, сценічної мови, хореографії, музично-теоретичних дисциплін тощо.

Мета дисципліни - відкрити студентам перспективу професійно розкрити та розвинути свій творчий потенціал, оволодіти всіма можливостями свого голосу, розуміти і виконувати вокальні естрадні твори у збагаченому синтезі музики, слова, пластики, емоційної акторської виразності, допоможе розширенню творчої уяви та вихованню естетичного смаку.

Поряд з практичним навчанням співу, завданням даної дисципліни є виховання у студентів творчої волі, прагнення до самовдосконалення, формування художнього стилю, розширеного світогляду, знайомства з найкращими зразками естрадної та джазової музики, вітчизняних та зарубіжних композиторів.

Робоча програма враховує також вимоги сучасності та зміни, що відбулися у викладанні естрадного співу, специфіку фахової підготовки студентів з мистецького напрямку. Основна робота викладача зі студентами проводиться безпосередньо на заняттях.

Основною формою проведення занять є практичне (індивідуальне) заняття з викладачем, але для творчого осмислення ідей і положень курсу естрадного співу студенти обов'язково самостійно готуються до занять.

До робочої програми додається перелік понять і основних вмінь, оволодіння якими обов'язкове для кожного студента, а також список рекомендованої літератури з курсу "Сольний спів".

Критерієм оцінки знань, умінь і навичок студента є не стільки обсяг матеріалу, що залишився в пам'яті, скільки вміння його аналізувати, узагальнювати, активно і творчо використовувати в процесі самовираження мистецького задуму на практиці.

Робоча програма розрахована на весь період навчання за ОКР «бакалавр» і складає: 383 практичних, 161 самостійних годин, 32 години модульного контролю та 144 години семестрового контролю. У ній подано орієнтовний тематичний план з розподілом навчального часу на вивчення окремих тем за курсами і семестрами навчання.

Визначальна форма обліку успішності студентів – навчальні, тематичні модулі та семестрові екзамени.

Зміст робочої програми обговорено на засіданні кафедри естрадного та академічного вокалу Інституту мистецтв Київського університету імені Бориса Грінченка.

Методичні рекомендації

Теорія естрадного мистецтва полягає в основному з невирішених завдань і проблем. Існують певні думки відносно естетичної самостійності естради : є вона "єдиною" і "ною" чи об'єднує твори різних видів мистецтв. Особливість глядацького сприйняття призводить до того, що артист є автором виконуваних творів, а іноді глядача навіть не цікавить, хто автор, головне - особа-виконавець. Разом з естетичними і психологічними проблемами теорії актуальними виглядають питання громадського функціонування естради. Поява та широке поширення технічних засобів, таких як плеєри, mp3 - і CD - програвачі, наявність комп'ютерної техніки і глобальної мережі інтернет є величезним прискорювачем в поширенні творів естрадної музики. Одночасно ці сучасні засоби поширення музики створили передумови для переважного розвитку одних жанрів перед іншими.

З перших занять викладачу необхідно розвивати у студентів почуття самоконтролю: вміння чути й аналізувати свої недоліки в звукоутворенні, прагнути до чистої інтонації, точного ритму під час співу. За час навчання він повинен мати широку амплітуду творчих емоційних виявлень та найяскравішу, найрізноманітнішу палітру прийомів, тембрів, темпоритмів, психологічних та асоціативних впливів; постійно розвиваючись та видозмінюючись.

Головними завданнями "Сольного співу" є:

- Розкрити та розвинути природні властивості голосу студента в повному діапазоні та найкращому тембровому забарвленні.
- Оволодіти прийомами вокальної техніки, емоційно-динамічною виразністю звуку на основі професійного усталеного дихання, сформувати вокальні навички.
- Розширити музичні уявлення, відчувати музичну форму цілого твору, розвиток та завершеність окремих фраз, логіку розвитку кульмінації.
- Дати студентам відомості про музичну спадщину всіх часів і народів, її величезні пласти – фольклор, класичну джазову й естрадну музику, залучити до культури співочого виконавства та розвинути художньо-виконавський смак на традиціях попереднього історичного досвіду.
- Оволодіти прийомами звукового відображення різних відтінків психологічного стану людини.
- Оволодіти музичною термінологією.
- „Чути інтонацію” як вираз змісту твору, аналізуючи інтонаційний ряд через зіставлення слова з мелодикою, ритмом, теситурою.

- Визначити виховний потенціал, імпровізаційність, звукову специфіку, оригінальну метро-ритмічну структуру естрадної та джазової музики.
- Майбутній фахівець повинен вміти осмислювати та виконувати естрадний твір в синтезі музики, слова та акторської виразності.
- Розкривати задум пісні у всіх аспектах проявів живої природи людини, якими є щирість мови душі, енергетична реалізація почуття, емоції, пластики руху.
- Володіти вмінням професійного спілкування зі слухачем на естраді. Вміти професійно володіти звукопідсилювальною апаратурою.
- Навчитись самостійно професійно розспівуватись.
- Навчитись вирішувати проблему вокально-педагогічного репертуару, збагачення його для майбутньої практичної роботи.
- Навчитись любити та поважати свій голос, дотримуватись усіх норм та правил охорони здоров'я та працездатності вокального апарату.

Методика професійного виховання майбутнього естрадного співака повинна охоплювати різні аспекти його творчого життя, різнобічно формувати його особистість в широкому розумінні цього слова. Адже багато є і буде артистів на сценах всього світу, і тільки той артист має право на суспільне визнання, талант якого натхнений колоритом та невичерпними духовними цінностями рідного народу. Тому бажано в навчально-виховному процесі використовувати творчі національні традиції української пісенної культури, вивчати фольклорно-етнографічний репертуар багатой спадщини України та досягти майстерності і реалізації свого творчого потенціалу у виконанні української естрадної пісні. Доцільно також використовувати репертуар з пісенних культур інших народів світу, побудований на високих зразках світової музичної літератури.

Для здійснення широкого комплексу дій, спрямованих на виховання естрадного співака, необхідна база, яка повинна забезпечити умови для проведення навчального процесу, а саме: кабінет, де проходять індивідуальні заняття зі спеціалізації "Сольний спів", звукопідсилювальна апаратура, звуковідтворююча апаратура, професійний мікрофон.

Прямим впливом на аудиторію в естраді стає те, що різні виконавці відрізняються один від одного не лише жанром, репертуаром і майстерністю, також манерою, артистичним чином, одним словом - "іміджем". Тому треба приділяти увагу на створенні власного, неповторного образу.

Репертуар для естрадного виконавця, є основним фактором всієї творчості. Для дії естради на суспільство роль репертуару важко переоцінити. Для будь-якого музиканта репертуар є найважливішою категорією його професійної діяльності. Тому постійне звертання уваги на формування репертуарної політики є першочерговим в вихованні смаку та культури студента.

Студенти III-IV курсів проходять виконавську та педагогічну практики, у концертній використовують репертуар, що був підготовлений на протязі

двох останніх років навчання. А у педагогічний набувають досвід щодо роботи з дітьми у музичних школах, музичних училищах, коледжах культури, та навчаються узагальнювати свої набуті знання та передавати їх учням.

Усі виступи студентів аналізуються та оцінюються на засіданнях кафедри академічного і естрадного вокалу.

Таким чином, система навчання естрадного співака забезпечує повноцінну професійну спеціальну освіту та творчий розвиток особистості майбутнього фахівця, а також кваліфікаційного викладача, що сприяє подальшому розвитку естрадної вокальної культури України.

Перелік обов'язкових умінь, навичок, вправ і комбінацій, які повинен виконувати студент

1. З майстерністю володіти своїм голосом і технікою естрадного виконавства, виявляючи найкращі темброві барви голосу та звукову своєрідність:

- опанувати та постійно удосконалювати уміння професійного співочого дихання;
- досконало володіти високою позицією звучання голосу;
- у всій повноті оволодіти яскравим звучанням головних та грудного резонаторів;
- мати ідеально точну інтонацію звуковедення;
- володіти відшліфованою професійною мовою.

2. Професійно розвинути свій творчий потенціал та розширити особисті художні уявлення.

3. Удосконалити природні динамічні, емоційні, енергетичні властивості своєї особистості.

4. Професійно ретельно розспівуватись.

5. Виявляти свій акторський талант, вміти відчувати естрадний твір як мікросвіт з його живими почуттями, емоційно-психологічними переживаннями, яскравими енергетичними проявами.

6. Розкривати задум авторів твору, втілюючи його зміст у виконання засобами свого особистого осмислення та інтерпретації, наділяючи творчий образ сценічною виразністю.

7. Мати широкі творчі уявлення та володіти різнобічними прийомами сучасного естрадного виконавства.

8. Мати музичну ерудицію, володіти музичною термінологією.

9. Формувати свій виконавський репертуар, осмислено відбираючи твори, які відповідають високим критеріям професіоналізму, сучасному інтелектуальному погляду та які будуть відповідати особистому артистичному іміджу.

10. Мати вихований естетичний смак.

11. Володіти майстерністю професійного спілкування зі слухачем на естраді.
12. Досконало володіти професійною звуко-акустичною підсилувальною апаратурою.

СТРУКТУРА ПРОГРАМИ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Опис предмета навчальної дисципліни «Сольний спів»

Курс : I-IV	Галузь знань, Напрямок підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни
<p>Кількість кредитів, відповідних ECTS: <i>20 кредитів</i></p> <p>Змістові модулі: <i>8 модулів</i></p> <p>Загальний обсяг дисципліни (години): <i>720 годин</i></p> <p>I к. I сем. – <i>108 годин</i> II сем. – <i>72 години</i> II к. III сем. – <i>108 годин</i> IV сем. – <i>72 години</i> III к. V сем. – <i>108 годин</i> VI сем. – <i>72 години</i> IV к. VII сем. – <i>72 години</i> VIII сем. – <i>108 годин</i></p>	<p><i>0202 «Мистецтво»</i></p> <p><i>6.020204 Музичне мистецтво</i></p> <p>Освітньо-кваліфікаційний рівень <i>«бакалавр»</i></p>	<p>Нормативна</p> <p>Рік підготовки: 1-4 Семестр: 1-8 Практичні заняття: <i>383 години</i> Самостійна робота: <i>161 година</i> Модульний контроль: <i>32 години</i> Семестровий контроль: <i>144 години</i></p> <p>Вид контролю: <i>ПМК - 2, 4, 6 семестри</i></p> <p>Екзамен: 1, 3, 5 семестри</p>

II. ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Назва розділу, теми	Кількість годин				
	Усього:	Із них:			
	Практичні	Самостійна робота	Модульний контроль	Індивідуал. тропь	Семест. кон
I курс, I семестр					
Тема 1. Елементарні відомості про голосовий апарат. Фізіологія дихальних та голосових органів. Голосовий режим. Роль дихання в співі. Види професійного дихання. Ознайомлення з технікою професійного дихання.	23	18	5		
Тема 2. Звукоутворення, умови для його професійного функціонування. Розвиток природного прихованого потенціалу примарного тону або примарної зони. Поняття про резонатори. Укріплення відчуття резонаторів. Гармонія взаємодії прийомів звукоутворення. Поняття про "атаку" звуку. Вирівнювання звучання голосних в поєднанні з приголосними. Техніка функціонування артикуляційного апарату. Закріплення навиків звукоутворення та техніки дихання	23	18	5		
Тема 3. Слово і звук. Дикція та артикуляція. Ознайомлення зі специфікою та функціонуванням професійної акустичної звукопідсилувальної апаратури. Робота з мікрофоном. Літературний текст та музика. Подальше розширення творчих уявлень студента.	22	18	4		
Модульний контроль	4		4		
Семестровий контроль	36				36
Усього:	108	54	14	4	36

I курс, II семестр						
Тема 4. Закріплення навичок професійного співу. Форсований звук. Робота над звукоутворенням та звуковеденням. Закріплення навичок професійного дихання. Робота над репертуаром.	23	19	4			
Тема 5. Удосконалення функціонування системи професійного співочого дихання. Подальше осмислення та опанування вокальною технікою. Чистота інтонування в професійному звуковеденні. Поступове розширення діапазону звучання голосу. Усвідомлення подальшої усталеності опори дихання, посилення відчуття резонаторів та тонусу квадратних м'язів обличчя.	23	19	4			
Тема 6. Поступовий професійний розвиток техніки співу. Творча робота над виразністю виконання творів репертуару. Освоєння специфіки роботи з мікрофоном. Закріплення знань та умінь з фаху. Удосконалення творчих уявлень студента.	22	19	3			
Модульний контроль	4			4		
Усього:	72	57	11	4		
II курс, III семестр						
Тема 7. Робота над удосконаленням координування голосового та артикуляційного апаратів. Продовження удосконалення звукоутворення та звуковедення, пошук та розкриття природного потенціалу голосу.	23	16	7			

Тема 8. Тембральне забарвлення голосу. Продовження розкриття потенціалу та творчого уявлення вокаліста. Продовження розвитку можливостей художнього мислення студента. Усвідомлення зв'язку емоційно-музичного звучання твору з літературним змістом.	23	16	7		
Тема 9. Поступове розширення діапазону та збільшення енергетичної амплітуди звучання голосу. Удосконалення роботи системи дихання, подальший розвиток відчуття резонаторів та приближеного звучання голосу. Продовження освоєння специфіки роботи з мікрофоном.	22	16	6		
Модульний контроль	4			4	
Семестровий контроль	36				36
Усього:	108	48	20	4	36
II курс, IV семестр					
Тема 10. Різнобічний розвиток можливостей співочого голосу студента. Ускладнення вокальних технічних вправ та прийомів. Художній смак. Художній образ та акторське його втілення засобами вокальної виразності. Робота зі звукопідсилювальною системою у вокальному класі.	23	16	7		
Тема 11. Індивідуальна манера виконання естрадного твору. Ознайомлення з сучасними жанрами, стилями та ритмами в естрадній музиці.	23	16	7		
Тема 12. Робота над акторською виразністю у виконанні естрадного твору. Закріплення вокальних та дикційних позицій.	22	16	6		
Модульний контроль	4			4	
Усього:	72	48	20	4	

III курс, V семестр					
Тема 13. Наслідування в естрадному мистецтві. Індивідуальна манера виконання. Подальше розкриття творчого потенціалу студента. Пошук рис артистичної манери виконання.	23	16	7		
Тема 14. Продовження роботи над розвитком майстерності співу. Розширення діапазону голосу та удосконалення вокальної техніки.	23	16	7		
Тема 15. Розвиток творчого та художнього уявлення майбутнього артиста. Подальший професійний розвиток можливостей голосу.	22	16	6		
Модульний контроль	4			4	
Семестровий контроль	36				36
Усього:	108	48	20	4	36
III курс, VI семестр					
Тема 16. Стил ь і сучасна естрадна пісня. Продовження роботи по засвоєнню вокально-технічних прийомів співу у виконуваних естрадних піснях. Зовнішня виразність та майстерність художнього втілення внутрішніх творчих емоційних переживань. Удосконалення виразності виконання естрадних творів репертуару.	23	11	12		
Тема 17. Прищеплення вміння проводити методичний аналіз свого співу та співу інших виконавців. Подальше засвоєння навиків та прийомів звуковедення в роботі над естрадною піснею.	23	11	12		

Тема 18. Професійна майстерність естрадного співака. Риси творчої особистості артиста естради. Тембральне забарвлення голосу як прояв емоційної виразності творчої особистості. Продовження творчої роботи над репертуаром.	22	10	12		
Модульний контроль	4			4	
Усього:	72	32	36	4	

IV курс, VII семестр					
Тема 19. Характерні особливості української пісенної спадщини. Подальше розкриття рис творчої індивідуальності виконавця.	23	16	7		
Тема 20. Пісня як роль. Художня інтерпретація естрадної пісні.	23	16	7		
Тема 21. Продовження роботи по розширенню творчої уяви артистичної особистості співака. Удосконалення володіння технікою співу.	22	16	6		
Модульний контроль	4			4	
Усього:	72	48	20	4	
IV курс, VIII семестр					
Тема 22. Ознайомлення зі стилем речитативу. Удосконалення техніки співу з мікрофоном.	23	16	7		
Тема 23. Стилiстична основа джазової манери співу. "Субтон". Удосконалення техніки співу з мікрофоном та уточнення параметрів настроювання звукопідсилювальної апаратури.	23	16	7		

Тема 24. Постійний пошук рішень та нових прийомів артистичного втілення образу естрадної пісні. Творча робота над артистичністю та виразністю виконання творів репертуару. Закріплення набутих знань та навиків з фаху, творче втілення їх у виконанні творів дипломної програми. Подальше розширення вокальних та акторських можливостей.	22	16	6		
Модульний контроль	4			4	
Семестровий контроль	36				36
Усього:	108	48	20	4	36

III. ПРОГРАМА

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1 (I КУРС I СЕМЕСТР)

Тема 1. Роль дихання в співі. Види професійного дихання. Техніка професійного дихання.

Тема 2. Звукоутворення, умови для його професійного функціонування. Поняття про резонатори.

Тема 3. Слово і звук. Дикція та артикуляція. Специфіка та функціонування професійної акустичної звукопідсилювальної апаратури.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2 (I КУРС II СЕМЕСТР)

Тема 4. Навички професійного співу. Форсований звук.

Тема 5. Функціонування системи професійного співочого дихання. Осмислення та опанування вокальною технікою.

Тема 6. Поступовий професійний розвиток техніки співу. Творча робота над виразністю виконання творів репертуару. Специфіка роботи з мікрофоном.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 3 (II КУРС III СЕМЕСТР)

Тема 7. Координування голосового та артикуляційного апаратів.

Тема 8. Тембральне забарвлення голосу. Розкриття потенціалу та творчого уявлення вокаліста.

Тема 9. Розширення діапазону та збільшення енергетичної амплітуди звучання голосу. Робота системи дихання, розвиток відчуття резонаторів та приближеного звучання голосу.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 4 (II КУРС IV СЕМЕСТР)

Тема 10. Різнобічний розвиток можливостей співочого голосу студента. Ускладнення вокально-технічних вправ та прийомів. Художній смак.

Тема 11. Індивідуальна манера виконання естрадного твору. Сучасні жанри, стилі та ритми на естраді.

Тема 12. Акторська виразність у виконанні естрадного твору. Вокальні та дикційні позиції.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 5 (III КУРС V СЕМЕСТР)

Тема 13. Наслідування в естрадному мистецтві. Індивідуальна манера виконання.

Тема 14. Робота над розвитком майстерності співу. Розширення діапазону голосу та удосконалення вокальної техніки.

Тема 15. Розвиток творчого та художнього уявлення майбутнього артиста. Професійний розвиток можливостей голосу.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 6 (III КУРС VI СЕМЕСТР)

Тема 16. Стил і сучасна естрадна пісня. Вокально-технічні прийоми співу у виконуваних естрадних піснях.

Тема 17. Прищеплення вміння проводити методичний аналіз свого співу та співу інших виконавців. Навички та прийоми звуковедіння в роботі над естрадною піснею.

Тема 18. Професійна майстерність естрадного співака. Риси творчої особистості артиста естради.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 7 (IV КУРС VII СЕМЕСТР)

Тема 19. Характерні особливості української пісенної спадщини. Розкриття рис творчої індивідуальності виконавця.

Тема 20. Пісня як роль. Художня інтерпретація естрадної пісні.

Тема 21. Творча уява артистичної особистості співака. Удосконалення володіння технікою співу.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 8 (IV КУРС VIII СЕМЕСТР)

Тема 22. Стил «речитатив» у вокалі. Техніка співу з мікрофоном.

Тема 23. Стилістична основа джазової манери співу. «Субтон». «Скет». Техніка співу з мікрофоном та уточнення параметрів настроювання звукопідсилувальної апаратури.

Тема 24. Прийоми артистичного втілення образу естрадної пісні. Творча робота над артистичністю та виразністю виконання творів репертуару.

Методичні вказівки щодо проведення заліків та екзаменів

Студент I курсу повинен оволодіти необхідними навиками для виконання нескладного навчального репертуару, який підходить йому за діапазоном, теситурою, емоційно-художньою та інтонаційно-ритмічною структурою, і вивчити програму з 1 вокалізу, 1 народної пісні, 2 естрадних пісень. Обов'язково передбачається самостійна робота у вигляді вивчення музичного матеріалу для концертних заходів.

На II курсі студент опановує навичками для виконання більш складного та різноманітного за жанром і стилем репертуару: набуває вокально-технічної підготовки, навчається професійних прийомів для застосування їх у майбутній самостійній практиці. На протязі року студент повинен вивчити програму з 1 вокалізу, 1 української народної пісні, 1 романсу, 1 джазового стандарту, 1 естрадна пісня, 1 світового хіта. Обов'язково передбачається самостійна робота у вигляді вивчення музичного матеріалу для концертних заходів.

На III курсі студент продовжує удосконалювати свій вокально-технічний розвиток та виконавську виразність. Поступово формується художній смак, розуміння стилю, риси творчої манери виконавця. Продовжується набуття навичок для самостійної концертної практики.

В репертуарі навчання III курсу – 1 джазовий стандарт, 1 пісня в стилі ретро, 1 романс, 1 народна пісня будь якої країни світу, 1 пісня на воєнну тематику, 1 світовий хіт. Обов'язково передбачається самостійна робота у вигляді вивчення музичного матеріалу для концертних заходів.

На IV курсі студент повинен у всій повноті розкрити всі творчі можливості своєї особистості, звучання голосу повинне набути досконалості як у тембровому забарвленні, так і в динамічній яскравості.

На протязі року студент напрацьовує репертуар для наступної концертної діяльності, готує програму для державного екзамену. Річний репертуар складається з 1 джазового стандарту, 1 пісні з кінофільму (саундтреку) або мюзиклу, 1 естрадної пісні українського автору, 1 сучасної або авторської пісні, 1 пісні за власним вибором, які повинні бути різними за стилем естрадних творів. Виконавська майстерність повинна стати переконливою. Обов'язково передбачається самостійна робота у вигляді вивчення музичного матеріалу для концертних заходів.

На прослуховування Державного екзамену з дисципліни «Сольний спів» студент має виконати:

1. українську народну пісню;

2. романс;
3. джазовий стандарт;
4. пісня у стилі «ретро»;
5. сучасна або авторська пісня (за власним вибором);
6. світовий хіт.

IV. Навчально-методична карта дисципліни «Сольний спів»

Разом: 180 годин, практичні заняття – 111 годин, самостійна робота – 25 годин,
модульний контроль – 8 годин, семестровий контроль – 36 годин

модулі	Змістовий модуль I			Змістовий модуль II		
Назва						
Кількість балів за модуль	712			728.5		
заняття	1	2	3	4	5	6
годин	18 годин	18 години	18 годин	19 годин	19 годин	19 годин
Назва навчального модуля (практичне заняття)	Роль дихання в співі. Види професійного дихання. Техніка професійного дихання.	Звукоутворення, умови для його професійного функціонування. Поняття про резонатори	Слово і звук. Дикція та артикуляція. Специфіка та функціонування професійної акустичної звукопідсилювальної апаратури.	Навички професійного співу. Форсований звук.	Функціонування системи професійного співочого дихання. Осмислення та опанування вокальною технікою.	Поступовий професійний розвиток техніки співу. Творча робота над виразністю виконання творів репертуару
1165.5 балів	$(10+0.5)*18=189$ б.	$(10+0.5)*18=189$ б.	$(10+0.5)*18=189$ б.	$(10+0.5)*19=199.5$ б.	$(10+0.5)*19=199.5$ б.	Специфіка роботи з мікрофоном. $(10+0.5)*19=199.5$ б.
Самостійна робота 125 балів	$5*5=25$ б.	$5*5=25$ б.	$5*4=20$ б.	$5*4=20$ б.	$5*4=20$ б.	$5*3=15$ б.
Види поточного Контролю 150 балів	Модульна контрольна робота (прослуховування 25 балів)	Модульна контрольна робота (прослуховування 25 балів)	Модульна контрольна робота (прослуховування 25 балів)	Модульна контрольна робота (прослуховування 25 балів)	Модульна контрольна робота (прослуховування 25 балів)	Модульна контрольна робота (прослуховування 25 балів)
Підсум	екзамен			ПМК		

ковий контроль		
Всього 712 балів, коефіцієнт – 11.86		Всього 728.5 балів, коефіцієнт 7.28

IV. Навчально-методична карта дисципліни «Сольний спів»

Разом: 180 годин, практичні заняття– 96 годин, самостійна робота – 40 годин, модульний контроль - 8 годин, семестровий контроль – 36 годин

модулі	Змістовий модуль III			Змістовий модуль IV		
Назва						
Кількість балів за модуль	679			679		
заняття	7	8	9	10	11	12
годин	16 годин	16 годин	16 годин	16 годин	16 годин	16 годин
Назва навчального модуля (практичне заняття)	Координування голосового та артикуляційного апаратів.	Тембральне забарвлення голосу. Розкриття потенціалу та творчого уявлення вокаліста.	Розширення діапазону та збільшення енергетично і амплітуди звучання голосу. Робота системи дихання, розвиток відчуття резонаторів та приближеного звучання голосу.	Різномісний розвиток можливостей співочого голосу студента. Ускладнення вокально-технічних вправ та прийомів. Художній смак	Індивідуальна манера виконання естрадного твору. Сучасні жанри, стилі та ритми на естраді.	Акторська виразність у виконанні естрадного твору. Вокальні та дикційні позиції.
1008 балів	$(10+0.5)*16 = 168$ б.	$(10+0.5)*16 = 168$ б.	$(10+0.5)*16 = 168$ б.	$(10+0.5)*16 = 168$ б.	$(10+0.5)*16 = 168$ б.	$(10+0.5)*16 = 168$ б.
Самостійна робота 200 бал.	$5*7=35$ б.	$5*7=35$ б.	$5*6=30$ б.	$5*7=35$ б.	$5*7=35$ б.	$5*6=30$ б.
Види поточного контролю 150 балів	Модульна контрольна робота (прослуховування 25 балів)	Модульна контрольна робота (прослуховування 25 балів)	Модульна контрольна робота (прослуховування 25 балів)	Модульна контрольна робота (прослуховування 25 балів)	Модульна контрольна робота (прослуховування 25 балів)	Модульна контрольна робота (прослуховування 25 балів)
Підсумковий контроль	екзамен			МК		
Всього 679 балів, коефіцієнт – 11.31				Всього 679 балів, коефіцієнт – 6.79		

IV. Навчально-методична карта дисципліни «Сольний спів»

Разом: 180 годин, практичні заняття – 80 годин, самостійна робота – 56 годин, модульний контроль – 8 годин, семестровий контроль – 36 годин

модулі	Змістовий модуль V			Змістовий модуль VI		
Назва						
Кількість балів за модуль	679			591		
заняття	13	14	15	16	17	18
годин	16 годин	16 годин	16 годин	11 годин	11 годин	10 годин
Назва навчального модуля (практичне заняття)	Наслідування в естрадному мистецтві. Індивідуальна манера виконання.	Робота над розвитком майстерності співу. Розширення діапазону голосу та удосконалення вокальної техніки.	Розвиток творчого та художнього уявлення майбутнього артиста. Професійний розвиток можливостей голосу.	Стиль і сучасна естрадна пісня. Вокально-технічні прийоми співу у виконуваних естрадних піснях.	Прищеплення вміння проводити методичний аналіз свого співу та співу інших виконавців. Навички та прийоми звуковедіння в роботі над естрадною піснею.	Професійна майстерність естрадного співака. Риси творчої особистості артиста естради.
840 балів	$(10+0.5)*16 = 168$ б.	$(10+0.5)*16 = 168$ б.	$(10+0.5)*16 = 168$ б.	$(10+0.5)*11 = 115.5$ б.	$(10+0.5)*11 = 115.5$ б.	$(10+0.5)*10 = 105$ б.
Самостійна робота 280 балів	$5*7=35$ б.	$5*7=35$ б.	$5*6=30$ б.	$5*12=60$ б.	$5*12=60$ б.	$5*12=60$ б.
Види поточного контролю 150 балів	Модульна контрольна робота (прослуховування 25 балів)	Модульна контрольна робота (прослуховування 25 балів)	Модульна контрольна робота (прослуховування 25 балів)	Модульна контрольна робота (прослуховування 25 балів)	Модульна контрольна робота (прослуховування 25 балів)	Модульна контрольна робота (прослуховування 25 балів)
Підсумковий контроль	екзамен			ПМК		
Всього 679 балів, коефіцієнт – 11.31				Всього 591 балів, коефіцієнт – 5.91		

IV. Навчально-методична карта дисципліни «Сольний спів»

Разом: 180 годин, практичні заняття – 96 годин, самостійна робота – 40 годин, модульний контроль – 8 годин, семестровий контроль – 36 годин

модулі	Змістовий модуль VII		
Назва модуля			
Кількість балів за модуль	679		
заняття	19	20	21
годин	16 годин	16годин	16 годин
Назва навчального модуля (практичне заняття)	Характерні особливості української пісенної спадщини. Розкриття рис творчої індивідуальності виконавця.	Пісня як роль. Художня інтерпретація естрадної пісні.	Творча уява артистичної особистості співака. Удосконалення володіння технікою співу.
420 балів	$(10+0.5)*16=168$ б.	$(10+0.5)*16=168$ б.	$(10+0.5)*16=168$ б.
Самостійна робота 170 балів	$5*7=35$ б.	$5*7=35$ б.	$5*6=30$ б.
Види поточного Контролю 75 балів	Модульна контрольна робота (прослуховування 25 балів)	Модульна контрольна робота (прослуховування 25 балів)	Модульна контрольна робота (прослуховування 25 балів)
Підсумковий контроль	ПМК		
Всього 679 балів			

модулі	Змістовий модуль VIII		
Назва модуля			
Кількість балів за модуль	679		
заняття	22	23	24
годин	16 годин	16 годин	16 годин
Назва навчального модуля (практичне заняття)	Стиль «речитатив» у вокалі. Техніка співу з мікрофоном.	Стилістична основа джазової манери співу. «Субтон». «Скет». Техніка співу з мікрофоном та уточнення параметрів настроювання звукопідсилювальної апаратури.	Прийоми артистичного втілення образу естрадної пісні. Творча робота над артистичністю та виразністю виконання творів репертуару.
346.5 балів	$(10+0.5)*16=168$ б.	$(10+0.5)*16=168$ б.	$(10+0.5)*16=168$ б.
Самостійна робота 30 балів	$5*7=35$ б.	$5*7=35$ б.	$5*6=30$ б.
Види поточного Контролю 75 балів	Модульна контрольна робота (прослуховування 25 балів)	Модульна контрольна робота (прослуховування 25 балів)	Модульна контрольна робота (прослуховування 25 балів)
Підсумковий контроль	Прослуховування		
Всього 679 балів			

V. ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ

№ з п	Тема	Зміст завдання	Години на виконання, передбаченні ТП	Література	Академічний контроль	Бали
Змістовий модуль I (I курс, I семестр)						
1.	Роль дихання в співі. Види професійного дихання. Техніка професійного дихання.	<p>Роль дихання в співі. Види професійного дихання. Ознайомлення з технікою професійного дихання. На самостійне відпрацювання студентові відводиться 5 годин.</p> <p>Студент повинен знати та вміти розрізнати типи дихання: костальне (ключичне, верхньо-грудне), грудне, косто-абдомінальне, абдомінальне (черевне, діафрагмальне). Точно вміти та знати, яким з цих типів під час співу користується професійний співак. У вокально-педагогічній практиці найбільш зручним вважається нижнереберне-діафрагмальне дихання, тобто змішане дихання при якому високо піднімаються і розширюються при вдиху нижні ребра, а інша частина грудної клітки майже нерухома, активна діафрагма і м'язи черевної порожнини. Добре відчуються рухи передньої стінки живота. Таке дихання не є якимсь особливим, співацьким, і виникає в результаті пристосування дихання до співу.</p> <p>Ретельно опрацювати завдання з розвитку еластичної витривалості м'язів діафрагми, вправи на відтворення професійного співочого вдиху ("зівка"), затримку відчуття "зівка", погоджуючи його з функцією м'язів-вдихачів, творячи опір функції м'язів-видихачів. Навчитись створювати опору дихання на м'якій та твердій атаках звуку, витримувати дихальне та м'язове навантаження до останнього звуку фрази, знімаючи його тільки після переривання звучання голосу.</p>	5	<p>Основна 2, 6, 7, 25, 33, 38, 41, 45, 50</p> <p>Додаткова 12, 15, 35, 44.</p>	Опитування, прослуховування	5
2.	Звукоутворення, умови для його професійного функціонування. Поняття про резонатори.	<p>Звукоутворення, умови щодо його професійного функціонування; поняття про резонатори. На самостійне відпрацювання студентові відводиться 5 години.</p> <p>Процес звукоутворення розглядався в різних теоріях, найбільш відомі з них.</p> <p>1. Міоеластична теорія. Розглядає процес звукоутворення як результат механічної взаємодії голосових складок з потоком повітря, що видихається. Коли кризь зімкнуті голосові складки проривається струмінь повітря, викликаючи коливання певної частоти.</p> <p>2. Нейрохронаксічна теорія. Пояснює процес звукоутворення як результат вищої нервової діяльності. Нервові імпульси головного мозку визначають характер</p>	5	<p>Основна 2, 6, 7, 25, 33, 38, 41, 45</p> <p>Додаткова 12, 15, 35, 44.</p>	Опитування, прослуховування	5

		<p>зімкнення голосових складок і усього комплексу звукоутворення.</p> <p>3. Мукоондуляторна теорія. Пояснює процес звукоутворення як результат хвилевих явлених, що виникають під час роботи зв'язок.</p> <p>Усі теорії доповнюють один одного, і узагальнено можна сказати, що процес звукоутворення є результатом сукупності вищої нервової діяльності і взаємодії голосових м'язів і дихання</p> <p>Студент повинен помірковано та старанно намагатися відтворити та закріпити відчуття взаємодії окремих важелів професійного співу: правильний вокальний вдих - "зівок" - при урівноваженій опорі дихальних м'язів та діафрагми проспівати один, два чи три голосні звуки (або в поєднанні з приголосними), намагаючись почути їх відображення в головному резонаторі (насамперед в лобних пазухах) неодмінно на фоні м'язової та психонервової свободи всього організму.</p> <p>Слід знати, що звуки, народжені на рівні голосових складок від їх взаємодії з диханням, поширюються у порожнинах і тканинах, що лежать як над голосовими складками, так і під ними.</p> <p>У порожнинах (у надскладковому і підскладковому просторі) звуки зазнають акустичні зміни, посилюються. Тому ці порожнини називаються резонаторами.</p> <p>Розрізняють верхні і грудні резонатори. Верхні резонатори - усі порожнини, що лежать вище голосових складок: верхній відділ гортані, глотка, ротова і носова порожнини і додаткові пазухи (головні резонатори).</p> <p>Глотка і ротова порожнина формують звуки мови, підвищують силу голосу, впливають на його тембр. В результаті головного резонування голос набуває "польотної", зібраність, "метал". Ці резонатори є індикаторами (показчиками) правильного голосоутворення. Грудне резонування повідомляє звуку повноту і об'ємність звучання. Зловживання грудним резонуванням обтяжує звучання і може привести до "гойдання" звуку і пониження інтонації.</p>				
3.	Слово і звук. Дикція та артикуляція. Специфіка та функціонування професійної акустичної звукопідсилювальної апаратури.	<p>Слово і звук; дикція та артикуляція; ознайомлення зі специфікою та функціонуванням професійної акустичної звукопідсилювальної апаратури; робота з мікрофоном. На самостійне відпрацювання студентів відводиться 4 годин.</p> <p>Засвоїти та опанувати вправи, які допоможуть у подоланні дикційних труднощів. Технічні розмовні та вокальні</p>	4	<p>Основна 6, 7, 13, 24, 31, 34, 42, 53</p> <p>Додаткова 8, 10, 27, 46</p>	Опитування, прослуховування	5

		<p>завдання виконувати, додержуючись ясної, чіткої, виразної мови, неодмінно приближеного звучання на основі урівноваженого усталеного співочого дихання.</p> <p>Щодо роботи з мікрофоном, студент повинен знати:</p> <ul style="list-style-type: none"> • провідних виробників мікрофонів (AKG, Audio-Technica, Audix, Beyerdynamic, BLUE, CAD Equitek, DPA Microphones, Electro-Voice, GT Electronics, Microtech Gefell, Sennheiser, Shure.); • просторові характеристики мікрофонів; • способи комутації мікрофонів (традиційні дротяні і радіомікрофони); • різновиди мікрофонів за своїм призначенням (ручний, підвісний, петличний, накишеньковий, що прикріплюється до музичного інструменту, настільний); • чутливість мікрофонів (номінальний діапазон частот, нерівномірність частотної характеристики, перепад чутливості "фронт/тил", вихідний опір і опір навантаження, рівень чутливості); <p>За своєю класифікацією мікрофони розрізняються:</p> <ul style="list-style-type: none"> - за принципом перетворення звукової енергії в електричну (динамічні і конденсаторні мікрофони); - за принципом дії звуку на діафрагму (механо-акустичні характеристики); - за принципом залежності вихідного сигналу від просторової орієнтації (характеристики спрямованості); - за принципом включення в звуковий тракт (комутаційні характеристики). <p>Правильний вибір мікрофону і правильна робота з ним залежать від характеру його застосування, роду діяльності, з одного боку, і ряду психоакустичних особливостей людського слуху і мікрофонів, з іншою.</p> <p>Застосування мікрофонів умовно поділяють на три сфери: студійний звукозапис, звукопідсилення в усьому його різноманітті і радіотелевізійна практика. Кожен вид діяльності має свою специфіку в частині застосування мікрофонів.</p> <p>Перше правило роботи з мікрофонами: в мікрофон повинні потрапляти тільки ті звуки, які потрібні; усім іншим оголошується війна із застосуванням самих різних способів,</p>				
--	--	---	--	--	--	--

		<p>засобів і пристроїв.</p> <p>При усій великій кількості розглянутих вище нормованих технічних параметрів, мікрофон – це найбільш індивідуальний прилад. Друге правило: не існує ідеального мікрофону, відповідного для усіх джерел звуку і видів роботи, то вибір мікрофону для конкретного джерела (голосу, інструменту, шуму) і способу застосування (запис, посилення) - справа досвіду, який повинен накопичуватися під час професійного зростання фаху.</p>				
Змістовий модуль II (I курс, II семестр)						
4.	<p>Навички професійного співу.</p> <p>Форсований звук.</p>	<p>Закріплення навичок професійного співу. Форсований звук. Робота над репертуаром. На самостійне відпрацювання студентів відводиться 4 годин.</p> <p>Форсування звуку найчастіше виникає, коли співак намагається перенести турботу про гучність з резонаторів на дихання. Для того, щоб звук став голосніший, не потрібно штовхати сильніше, необхідно просто з'єднати більше резонаторів. Форсування звуку дуже шкідливе для вокаліста та загрожує зриву голосу та його втрати. На даному етапі розвитку студент повинен відрізнити форсований звук від звуку на нюансі <i>f</i>, знати характерні ознаки форсованого співу та вміти обгрунтовано дати ряд порад, які можуть бути корисними під час подолання цієї проблеми.</p> <p>Репертуар для естрадного вокаліста є найважливішим для існування творчої одиниці, поряд з неповторною манерою, власним іміджем. Невід'ємною частиною навчання естрадного вокалу повинна стати робота з підбору репертуару, вміння знайти і обробити відповідний музичний матеріал для конкретного виконавця, тобто підготувати проект аранжування. Необхідною умовою є вміння створити естетичне середовище, яке сприяє вихованню вокальної культури виконання, що виключає впливи низькопробного вокального виконання на широку аудиторію. Виховання в солістах завдяки засобом музичної виразності музики, зробити творчість виконавця на такому рівні, щоб сприймали його образи та уявлення.</p> <p>У сучасній естрадній музиці багато напрямів - від поп-музики до музики в стилі рок або диско. Співак повинен відчувати і розрізняти їх особливості, в кожній пісні виявляти її своєрідність. Розумний і тонкий вибір концертної програми гарантує частину успіху у публіки. Виконання її вимагає від співака великої музичної культури, особливої</p>	4	<p>Основна 7, 11, 16, 21, 61, 62, 63</p> <p>Додаткова 9, 14, 22, 28, 60</p>	Опитування, прослуховування	5

		манери співу і уміння спілкуватися з аудиторією. Що стосується естрадного репертуару, то він різноманітний і багатий. Співак зобов'язаний донести до слухача зміст, розкрити емоційну глибину творів, змусити співпереживати музиці, відгукнутися почуттям, серцем на "подію" пісні. Усе це повинно здійснюватися упродовж короткого часу - адже твір рідко триває більше за п'яти-восьми хвилини. У одному концерті співак виконує близько двадцяти номерів. Це можуть бути пісні різного характеру, але у будь-якому випадку програма має бути складена із смаком, мати стержень, внутрішній зміст, не бути строкатою, нести в собі ідейний і емоційний сенс, давати можливість співакові показати свої вокальні дані.				
5.	Функціонування системи професійного співочого дихання. Осмислення та опанування вокальною технікою.	<p>Удосконалення функціонування системи професійного співочого дихання. Подальше осмислення та опанування вокальною технікою. На самостійне відпрацювання студентів відводиться 4 годин.</p> <p>Усвідомлення зв'язку дихання зі словом, опрацювання цього тонкого та урівноваженого співочого процесу. Дикційна виразність. Закріплення знань та умінь. Творча робота над репертуаром.</p> <p>Увесь дихальний апарат співака, тобто грудна клітка з ув'язненими в ній легеньми, і черевні стінки з їх складною мускулатурою і черевними нутрощами, що лежать в них, мають бути використані так, щоб спершу забезпечити достатній запас робочого повітря, а потім під певним і рівномірним (без поштовхів) тиском пропустити його через зближені і напружені в тій чи іншій мірі голосові зв'язки (голосові струни). При чисто абдомінальному, або діафрагматичному, диханні як вдих, так і видих робляться без жодної участі грудної клітки, тобто без її розширення при вдиху і без спадання її стінок при видиху, виключно роботою діафрагми і черевного пресу. При косто-абдомінальному диханні, як у вдиху, так і у видиху, окрім останніх двох чинників, бере участь і нижня частина грудної клітки, яка розширюється при вдиху і скорочується при видиху.</p> <p>Необхідні технічні прийоми при абдомінальному типі дихання зводяться до наступного:</p> <p>1. Вдихання. Стоячи твердо на обох ногах, випрямити хребет в міжлопатковій області і розвести в сторони нижні ребра так, щоб кут, що утворюється кінцем мечовидного відростка і передніми краями довгих хрящів середніх і нижніх ребер, значно збільшився. Це приведе куп ную</p>	4	<p>Основна 2, 6, 7, 25, 33, 38, 41, 45, 50</p> <p>Додаткова 12, 15, 35, 44.</p>	Опитування, прослуховування	5

		<p>клітину у високе становище без вдиху, а діафрагму - в потрібний розтягнутий стан. Зафіксувавши груди в такому положенні, повільно вдихати однією діафрагмою так, щоб не лише залишилася нерухомою грудна клітка, але і щоб верхня і середня частина живота по можливості не розширилися, а тільки дещо опустився самий низ живота. Слід остерігатися занадто глибоких вдихань і стежити за тим, щоб не западала при вдиханні верхня частина живота в області підлощечки, як це відбувається у деяких.</p> <p>2. Видихання робити обережним, легким підтягуванням вверх нижнього сектора черевного пресу, регулюючи це підтягування і пересування догори черевних нутрощів діафрагмою, що поступово поступається тиску на неї знизу, і стежачи за тим, щоб не зменшувалася нижня апертура підведеною і широко розведеною в нижній частині грудної клітки. Необхідно тому пам'ятати, що втручання в роботу прямої і косих м'язів поперечного м'яза живота, що виражається втягуванням середньої і, особливо, верхньої частини живота, може звести до нуля усі старання навчитися абдомінальному диханню. Скорочення поперечного м'яза не лише не підіймає догори черевних нутрощів, але, притискуючи їх з великою силою до хребетного стовпа, перешкоджає їх вільному пересуванню вгору під тиском знизу тазового поясу черевних м'язів (косих і прямої).</p>				
6.	<p>Поступовий професійний розвиток техніки співу. Творча робота над виразністю виконання творів репертуару. Специфіка роботи з мікрофоном.</p>	<p>Поступовий професійний розвиток техніки співу. Творча робота над виразністю виконання творів репертуару. Освоєння специфіки роботи з мікрофоном. На самостійне відпрацювання студентові відводиться 3 годин.</p> <p>Продовження поступового розвитку вокальних можливостей голосу студента. Творча робота над майстерністю виконання естрадного репертуару. Подальше усвідомлення специфіки володіння мікрофоном.</p> <p>Необхідний уважний та поміркований підбір нескладних технічних вправ та вокалізу для розвитку рухливості, гнучкості та легкості звучання голосу з урахуванням індивідуальних рис та можливостей студента. Вправи з використанням коротких інтервалів, різні види тризвуків, різні види вокалізації legato, non legato, staccato, гамоподібні - нескладні малюнки вправ. Викладачу слід зважити на те, що доцільніше добирати</p>	3	<p>Основна 26, 41, 42, 46, 48, 57, 62</p> <p>Додаткова 36, 38, 44, 55</p>	Опитування, прослуховування	5

		<p>нескладні технічні вправи і доводити їх виконання до ідеального, ніж, у пориві творчого натхнення, зважуватись на складні і потім не бути спроможним досягти достатнього рівня професіоналізму в їх виконанні.</p> <p>Удосконалення роботи з мікрофоном, визначення індивідуальних параметрів.</p>				
Змістовий модуль III (II курс , III семестр)						
7.	Координування голосового та артикуляційного апаратів.	<p>Робота над удосконаленням координування голосового та артикуляційного апаратів. На самостійне відпрацювання студентів відводиться 7 годин.</p> <p>Подальше засвоєння знань, усвідомлення залежності якості звуку від професійності функціонування артикуляційного апарата. Закріплення професійних навиків в роботі над репертуаром. Продовження засвоєння специфіки творчої роботи з мікрофоном.</p>	7	<p>Основна 3, 6, 11, 14, 27, 33, 41, 46</p> <p>Додаткова 7, 24, 35, 42</p>		5
8.	Тембральне забарвлення голосу. Розкриття потенціалу та творчого уявлення вокаліста.	<p>Тембральне забарвлення голосу. Продовження розкриття потенціалу та творчого уявлення вокаліста. На самостійне відпрацювання студентів відводиться 7 годин.</p> <p>Усвідомлення студентом тембрального забарвлення голосу як виразу художньо-емоційного самовираження у виконанні. Продовження творчого опрацювання естрадного репертуару.</p>	7	<p>Основна 2, 7, 17, 24, 33, 41, 45, 57</p> <p>Додаткова 9, 20, 23, 36, 60</p>	Опитування, прослуховування	5
9.	Розширення діапазону та збільшення енергетичної амплітуди звучання голосу. Робота системи дихання, розвиток відчуття резонаторів та приближеного звучання голосу.	<p>Поступове розширення діапазону та збільшення енергетичної амплітуди звучання голосу. Удосконалення роботи системи дихання, подальший розвиток відчуття резонаторів та приближеного звучання голосу. Продовження освоєння специфіки роботи з мікрофоном. На самостійне відпрацювання студентів відводиться 6 години.</p> <p>Підбір складніших вправ з поступово збільшуваними інтервалами, гамоподібних, різні види арпеджіо тощо для удосконалення техніки володіння голосом та розширення діапазону. Удосконалення володіння співочим диханням. Оволодіння вмінням відчувати збільшений тонус черевного преса при співі високих звуків діапазону. Чим вищий звук, тим напруження черевного преса мусить бути більшим і відчуватися у нижніх частинах живота.</p>	6	<p>Основна 2, 6, 7, 25, 33, 38, 41, 45, 50</p> <p>Додаткова 12, 15, 35, 44.</p>	Опитування, прослуховування	5
Змістовий модуль IV (II курс , IV семестр)						

1 0	Різнобічний розвиток можливостей співочого голосу студента. Ускладнення вокально-технічних вправ та прийомів. Художній смак.	<p>Різнобічний розвиток можливостей співочого голосу студента. Ускладнення вокальних технічних вправ та прийомів. Художній смак. На самостійне відпрацювання студентів відводиться 7 годин.</p> <p>Поміркований та ретельний підбір ускладнених вокальних вправ та вокалізу для подальшого розширення професійних можливостей голосу. Це різні види інтервалів на <i>legato</i> та <i>staccato</i>, різні види арпеджіо, гамоподібні малюнки, хроматизми, філіровка звуку тощо.</p> <p>Прищеплення художнього смаку в сприйнятті та оцінці вокально-музичного звуку.</p>	7	<p>Основна 6, 7, 10, 24, 33, 35</p> <p>Додаткова 9, 11, 14, 20, 42</p>	Опитування, прослуховування	5
1 1	Індивідуальна манера виконання естрадного твору. Сучасні жанри, стилі та ритми на естраді.	<p>Індивідуальна манера виконання естрадного твору. Ознайомлення з сучасними жанрами, стилями та ритмами на естраді. На самостійне відпрацювання студентів відводиться 7 годин.</p> <p>Постійний пошук рис індивідуальної манери виконання. Індивідуальна манера виконавця починається з пошуку та становлення особистості майбутнього естрадного співака.</p> <p>Викладач повинен довести студенту, що насамперед він повинен відбутися як особистість, мати широкий загальноосвітній кругозір, бути духовно збагаченим та сформувавши свій особистий світогляд, вміти відчувати тонкі межі буття, сформувавши свою виражену позицію та погляд художника-співавтора виконуваного твору, нарешті, необхідно бути спроможним відчувати різні відтінки психологічно-емоційного стану людини. Так сформована особистість буде здатна на своєрідний неповторний погляд у мистецтві, на сміливий пошук неординарного рішення та оригінального акторського прояву. Звичайно, така особистість здобуде неповторну артистичну манеру виконання. Особистість, здатна глибоко творчо мислити, буде зневажати штампи, наслідування, тим більше - копіювання у творчості.</p> <p>Прослуховування та аналіз творчої манери виконання естрадних творів, різних за стилем, жанрами та сучасними ритмами, у виконанні майстрів світового рівня майстерності.</p>	7	<p>Основна 18, 29, 31, 53а, 54, 56</p> <p>Додаткова 46, 59</p>	Опитування, прослуховування	5
1 2	Акторська виразність у виконанні естрадного твору. Вокальні та дикційні позиції.	<p>Робота над акторською виразністю у виконанні естрадного твору. Закріплення вокальних та дикційних позицій. На самостійне відпрацювання студентів відводиться 6 годин.</p> <p>Акторська виразність як зовнішні прояви внутрішнього творчого проживання та емоційного переживання</p>	6	<p>Основна 26, 41, 42, 46, 48, 56, 57, 62</p> <p>Додаткова 36, 38, 44, 55</p>	Опитування, прослуховування	5

		виконавця. Закріплення навиків з вокальних та мовних засобів виразності.				
Змістовий модуль V (III курс , V семестр)						
1 3	Наслідкування в естрадному мистецтві. Індивідуальна манера виконання.	Наслідкування в естрадному мистецтві. Індивідуальна манера виконання. Визначення позитивного та негативного факторів в наслідуванні майстерності відомих естрадних виконавців. Постійне виявлення та осмислення рис індивідуальності творчої особистості студента, постійне розкриття його обдарування, пошук нових фарб звучання голосу. 7 годин.	7	Основна 18, 29, 31, 53 а, 54, 56 Додаткова 46, 59	Опитування, прослуховування	5
1 4	Робота над розвитком майстерності співу. Розширення діапазону голосу та удосконалення вокальної техніки.	Продовження роботи над розвитком майстерності співу. Розширення діапазону голосу та удосконалення вокальної техніки. На самостійне відпрацювання студентів відводиться 7 годин. Подальше ретельне напрацювання складного комплексу фахових вмінь та стале засвоєння їх вимагає використання найскладніших технічних вправ та естрадних творів з ускладненою музичною мовою, динамічним навантаженням та метроритмічним малюнком в обсязі збільшеного діапазону.	7	Основна 2, 7, 17, 24, 33, 41, 45, 57 Додаткова 9, 20, 23, 36, 60	Опитування, прослуховування	5
1 5	Розвиток творчого та художнього уявлення майбутнього артиста. Професійний розвиток можливостей голосу.	Розвиток творчого та художнього уявлення майбутнього артиста. Подальший професійний розвиток можливостей голосу. На самостійне відпрацювання студентів відводиться 6 години. Прищеплення умінь осмислювати та інтерпретувати естрадну пісню, створювати оригінальний художній образ у неповторних інтонаційних барвах та витонченій вокальній манері, збагачуючи емоційно-психологічні прояви акторської майстерності. Подальше удосконалення вокальної майстерності майбутнього фахівця та техніки володіння голосом.	6	Основна 2, 4, 7, 18, 29, 31, 54, 56 Додаткова 14, 35, 38	Опитування, прослуховування	5
Змістовий модуль VI (III курс , VI семестр)						
1 6	Стиль і сучасна естрадна пісня. Вокально-технічні прийоми співу у виконуваних естрадних піснях.	Стиль і сучасна естрадна пісня. Продовження роботи по засвоєнню вокально-технічних прийомів співу у виконуваних естрадних піснях. На самостійне відпрацювання студентів відводиться 12 годин. Визначення різноманіття стилів та жанрів на сучасній естраді з їх яскравою палітрою художніх образів, багатством інтонацій та колориту, з їх невпинним пошуком все нових творчих рішень та звукових барв то у вишуканих романтичних прийомах, то в гострому темпоритмічному самовираженні. Творча робота над майстерністю вокально-технічного виконання	12	Основна 3, 7, 8, 15, 18, 30, 53а Додаткова 11, 24, 25	Опитування, прослуховування	5

		естрадного репертуару, уточненням стилістики творчої мови та окремих прийомів звуковедення.				
1 7	Прищеплення вміння проводити методичний аналіз свого співу та співу інших виконавців. Навички та прийоми звуковедіння в роботі над естрадною піснею.	<p>Прищеплення вміння проводити методичний аналіз свого співу та співу інших виконавців. Подальше засвоєння навичок та прийомів звуковедення в роботі над естрадною піснею. На самостійне відпрацювання студентів відводиться 12 годин.</p> <p>Визначення методичних прийомів грамотного, аргументованого аналізу виконання естрадного твору та усунення окремих недоліків, творчого осмислення та інтерпретації, манери звуковедення, вокально-технічної досконалості, емоційно-психологічної насиченості та акторської виразності, багатства інтонаційних барв, ясності професійної мови, енергетичного, виконавського та пластичного самовираження, нарешті вміння творчого спілкування зі слухачем.</p>	12	<p>Основна 39, 45, 46, 57, 61, 62</p> <p>Додаткова 34, 44, 63</p>	Опитування, прослуховування	5
1 8	Професійна майстерність естрадного співака. Риси творчої особистості артиста естради.	<p>Професійна майстерність естрадного співака. Риси творчої особистості артиста естради. На самостійне відпрацювання студентів відводиться 12 годин.</p> <p>Усвідомлення невід'ємних якостей особистості естрадного виконавця: сучасної творчої ерудиції, художньої грамотності, загальної та музично-вокальної культури, багатства акторського потенціалу та естетичного смаку.</p> <p>Подальше набуття професійної майстерності та досконалості естрадного співу. Ознайомлення з найкращими зразками виконання світової музично-вокальної літератури. Розширення духовно-естетичного світогляду майбутнього фахівця.</p>	12	<p>Основна 18, 29, 31, 54, 56</p> <p>Додаткова 46, 59</p>	Опитування, прослуховування	5

Змістовий модуль VII (IVкурс , VII семестр)

19.	Характерні особливості української пісенної спадщини. Розкриття рис творчої індивідуальності виконавця.	<p>Характерні особливості української пісенної спадщини. Подальше розкриття рис творчої індивідуальності виконавця. На самостійне відпрацювання студентів відводиться 7 годин.</p> <p>Усвідомлення творчих національних традицій української пісні, яка розвиває відчуття краси, неповторності національного колориту, пробуджує творчу фантазію, спонукає особисту художню ініціативу, виховує глибоку повагу до народної пісенної творчості, до історії свого народу.</p> <p>Необхідно постійно розширювати творче уявлення співака, формуючи виважений художній погляд та бажання пошуку цікавих творчих рішень, провокуючи до злету фантазію з широким колом асоціацій, заохочуючи творчу особистість до художнього імпровізаційного самовиразу.</p>	7	<p>Основна 2, 7, 11, 15, 17, 24, 26, 29, 31, 53</p> <p>Додаткова 1, 3, 13, 23, 36, 43, 46</p>	Опитування, прослуховування	5
20.	Пісня як роль. Художня інтерпретація естрадної пісні.	<p>Пісня як роль. Художня інтерпретація естрадної пісні. На самостійне відпрацювання студентів відводиться 7 годин.</p> <p>Визначення драматургії пісні, її логічної та емоційної перспективи. Поглиблення вміння розкрити авторський задум в майстерності виконання твору, вірно підбираючи психологічну інтонацію художнього образу та втілюючи її в музично-вокальній сфері.</p> <p>Художня інтерпретація - це прояв виваженого мистецького погляду, осмислення глибин задуму та сміливе художнє виявлення співавторства. Необхідно мати творчу, музичну і художню ерудицію та вихований естетичний смак, щоб талановито інтерпретувати естрадний твір.</p>	7	<p>Основна 7, 11, 15, 42, 25, 26, 31, 38, 39, 53, 56</p> <p>Додаткова 20, 23, 34, 44, 46</p>	Опитування, прослуховування	5
21.	Творча ява артистичної особистості співака. Удосконалення володіння технікою співу.	<p>Продовження роботи щодо розширення творчої уяви артистичної особистості співака. Удосконалення володіння технікою співу. На самостійне відпрацювання студентів відводиться 6 годин.</p> <p>Усвідомлення та подальше розкриття особливостей творчої особистості, подальше виявлення його акторського обдарування. Продовження роботи над удосконаленням творчої манери співу.</p>	6	<p>Основна 7, 11, 15, 42, 25, 26, 31, 38, 39, 53, 56</p> <p>Додаткова 20, 23, 34, 44, 46</p>	Опитування, прослуховування	5

Змістовий модуль VIII (IVкурс , VIII семестр)						
22.	Стиль «речитатив» у вокалі. Техніка співу з мікрофоном.	<p>Ознайомлення зі стилем речитативу. Удосконалення техніки співу з мікрофоном. На самостійне відпрацювання студентів відводиться 7 годин.</p> <p>Урізноманітнення граней творчої палітри виконавця синтезом розмовного та вокального жанрів. Визначення стилю речитативу та мелодекламації. Подальша творча робота над майстерністю користування мікрофоном.</p>	7	<p>Основна 35, 44, 53, 53а, 55, 57, 58, 61</p> <p>Додаткова 41, 45, 47</p>	Опитування, прослуховування	5
23	Стилістична основа джазової манери співу. «Субтон». «Скет». Техніка співу з мікрофоном та уточнення параметрів настроювання звукопідсилювальної апаратури.	<p>Стилістична основа джазової манери співу. "Субтон". Удосконалення техніки співу з мікрофоном та уточнення параметрів настроювання звукопідсилювальної апаратури. На самостійне відпрацювання студентів відводиться 7 годин.</p> <p>Усвідомлення стилістики джазу як своєрідної емоційної сфери, логіку музично-поетичного розвитку якої вирішує оригінальний спектр прийомів: від специфічної манери дихання та відчуття акустичних об'ємів до володіння широкою палітрою тембрового звучання голосу і віртуозною вокальною технікою.</p> <p>Джаз - це певна сфера творчої психології, неповторний світ якої породжує своєрідне відчуття "часу" в музиці, гармонічної рівноваги тяжких і слабких долей.</p> <p>Визначення "субтону" та усвідомлення технічних прийомів його формування та застосування як однієї зі стилістичних барв співу. "Субтон" формується в специфічному акустичному відчутті при найвищому положенні м'якого піднебіння, опущеній гортані на основі найнижчого положення діафрагми та "прогресуючої опори дихання" - м'якою придихальною, але енергетичною "атакою" звуку, вольовим, але делікатним резонуванням, здебільшого в головних резонаторах.</p> <p>Продовження роботи над удосконаленням виконавської манери та пошуком рис артистичної неповторності естрадного співака.</p>	7	<p>Основна 6, 7, 12, 18, 24, 35, 53а</p> <p>Додаткова 11, 15, 30</p>	Опитування, прослуховування	5

24.	Прийоми артистичного втілення образу естрадної пісні. Творча робота над артистичністю та виразністю виконання творів репертуару.	Постійний пошук рішень та нових прийомів артистичного втілення образу естрадної пісні. Творча робота над артистичністю та виразністю виконання творів репертуару. На самостійне відпрацювання студентів відводиться 6 годин. Продовження розвитку творчого акторського та сценічного уявлення. Постійне формування рис неповторності манери виконання та пошук оригінального відеоряду: артистичного віртуозного володіння акторською пластикою і енергетикою сценічного руху, виразністю ракурсів, які змальовують, урізноманітнюють, доповнюють, загострюють риси артистичного почерку, вражають слухачке відчуття. Продовження напрацювання майстерності у володінні голосом, невпинний розвиток вокальної техніки.	6	Основна 26, 41, 42, 46, 48,, 56 57, 62 Додаткова 36, 38, 44, 55	Опитування, прослуховування	5
-----	--	--	---	--	-----------------------------	---

VI. СИСТЕМА ПОТОЧНОГО КОНТРОЛЮ І ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ ЗНАНЬ

Навчальні досягнення бакалаврів із дисципліни «Сольний спів» оцінюються за модульно-рейтинговою системою, в основу якої покладено принцип поопераційної звітності, обов'язковості модульного контролю, накопичувальної системи оцінювання рівня знань, умінь та навичок.

Контроль успішності студентів з урахуванням поточного і підсумкового оцінювання здійснюється відповідно до навчально-методичної карти, де зазначено види контролю. Систему рейтингових балів для видів контролю та порядок їх переведення у національну (4-бальну) та європейську (ECTS).

Розрахунок рейтингових балів за видами поточного (модульного) контролю

№ п/п	Вид діяльності Модуль 1	Кількість рейтингових балів за одержує	Одиниць	Всього
1.	Відвідування індивідуальних занять	0.5	54	27

2.	Робота на індивідуальних заняттях	10	54	540
3.	Модульні контрольні роботи	25	3	75
4.	Самостійна робота	5	14	70
	Всього без підсумкового контролю	712		
	Всього без підсумкового контролю з урахуванням коефіцієнта	11.86		
	Підсумковий рейтинговий бал	60		

№ п/п	Вид діяльності Модуль 2	Кількість рейтингових балів за одиницю	Одиниць	Всього
1.	Відвідування індивідуальних занять	0.5	57	28.5
2.	Робота на індивідуальних заняттях	10	57	570
3.	Модульні контрольні роботи	25	3	75
4.	Самостійна робота	5	11	55
	Всього без підсумкового контролю	728.5		
	Всього без підсумкового контролю з урахуванням коефіцієнта	7.28		
	Підсумковий рейтинговий бал	100		

№ п/п	Вид діяльності Модуль 3	Кількість рейтингових балів за одиницю	Одиниць	Всього
1.	Відвідування індивідуальних занять	0.5	48	24
2.	Робота на індивідуальних заняттях	10	48	480

3.	Модульні контрольні роботи	25	3	75
4.	Самостійна робота	5	20	100
	Всього без підсумкового контролю	679		
	Всього без підсумкового контролю з урахуванням коефіцієнта	11.31		
	Підсумковий рейтинговий бал	60		

№ п\п	Вид діяльності Модуль 4	Кількість рейтингових балів за одиницю	Одиниць	Всього
1.	Відвідування індивідуальних занять	0.5	48	24
2.	Робота на індивідуальних заняттях	10	48	480
3.	Модульні контрольні роботи	25	3	75
4.	Самостійна робота	5	20	100
	Всього без підсумкового контролю	679		
	Всього без підсумкового контролю з урахуванням коефіцієнта	6.79		
	Підсумковий рейтинговий бал	100		

№ п\п	Вид діяльності Модуль 5	Кількість рейтингових балів за одиницю	Одиниць	Всього
1.	Відвідування індивідуальних занять	0.5	48	24
2.	Робота на індивідуальних заняттях	10	48	480
3.	Модульні контрольні роботи	25	3	75

4.	Самостійна робота	5	20	100
	Всього без підсумкового контролю	679		
	Всього без підсумкового контролю з урахуванням коефіцієнта	11.31		
	Підсумковий рейтинговий бал	60		

№ п/п	Вид діяльності Модуль 6	Кількість рейтингових балів за одиницю	Одиниць	Всього
1.	Відвідування індивідуальних занять	0.5	32	16
2.	Робота на індивідуальних заняттях	10	32	320
3.	Модульні контрольні роботи	25	3	75
4.	Самостійна робота	5	36	180
	Всього без підсумкового контролю	591		
	Всього без підсумкового контролю з урахуванням коефіцієнта	5.91		
	Підсумковий рейтинговий бал	100		

№ п/п	Вид діяльності Модуль 1	Кількість рейтингових балів за одиницю	Одиниць	Всього
1.	Відвідування індивідуальних занять	0.5	48	24
2.	Робота на індивідуальних заняттях	10	48	480
3.	Модульні контрольні роботи	25	3	75
4.	Самостійна робота	5	20	100

	Всього без підсумкового контролю	679
--	----------------------------------	------------

№ п\п	Вид діяльності Модуль 2	Кількість рейтингових балів за одиницю	Одиниць	Всього
1.	Відвідування індивідуальних занять	0.5	48	24
2.	Робота на індивідуальних заняттях	10	48	480
3.	Модульні контрольні роботи	25	3	75
4.	Самостійна робота	5	20	100
	Всього без підсумкового контролю		679	

У процесі оцінювання навчальних досягнень бакалаврів застосовуються такі методи:

Методи усного контролю: індивідуальне прослуховування, ПМК, залік, екзамен.

Методи самоконтролю: уміння самостійно розучувати та проводити вокальний самоаналіз творів програмного репертуару.

Порядок переведення рейтингових показників успішності у європейські оцінки ECTS

Підсумкова кількість	Оцінка за 4-бальною	Оцінки за шкалою
-----------------------------	----------------------------	-------------------------

балів (max. – 100)	шкалою	ECTS
1-34	«незадовільно» (з обов'язковим повторним курсом)	F
35-59	«незадовільно» (з можливістю повторного складання)	FX
60-68	«достатньо»	E
69-74	«задовільно»	D
75-81	«добре»	C
82-89	«дуже добре»	B
90-100	«відмінно»	A

Загальні критерії оцінювання успішності студентів, які отримали за 4-бальною шкалою оцінки «відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно».

Загальні критерії оцінювання навчальних досягнень бакалаврів

Оцінка	Критерії оцінювання
«незадовільно»	<p>Студент не показав зачатків акторського мислення, має посередні вокально-музичні дані, не зумів оволодіти елементарними навичками (дихання, голосоведіння та ін.)</p> <p>Студент частково сприймає навички співу по звукоутворенню та диханню, творча думка залишається в'ялою, акторська робота невиразна.</p> <p>Студент не досяг успіхів.</p>
«задовільно»	<p>Студент має елементарні навички в оволодінні голосовим апаратом, але не відчуває опори дихання, в'яла емоційна віддача, в'яла артикуляція та дикція. Намагається донести зміст виконуваного твору до слухача.</p> <p>Студент набуває досвіду в оволодінні резонаторами, голос звучить впевненіше, але тембрально нерівно. Не здобули розвитку акторські здібності, і це не дає змоги осмислено розкрити задум авторів пісні.</p> <p>Студент осмислено розкриває драматургію літературного тексту, але професійні вокальні навички, тобто володіння високою співочою позицією, відчуття опори звука та дихання повинні набути більшої впевненості.</p>
«добре»	<p>Студент добре володіє рівністю звучання (регістрами) голосу, розуміє стиль, жанровість пісень, емоційно</p>

	<p>відчуває характер літературного образу пісні, але ще є недоліки: форсований звук, гнусавість, горлові відтінки, недоліки сценічного руху.</p> <p>Студент емоційно виразно розкриває задум твору творчо цікавий, володіє вокальними технічними прийомами на досить широкому діапазоні, витримує теситуру, але є недоліки: іноді сумнівна інтонація, метроритмічна нестабільність, пластична невиразність.</p> <p>Студент має добру професійну підготовку як в оволодінні вокально-музичними навиками, так і в роботі над художнім образом пісні, але ще потрібно працювати над музикальною виразністю та емоційною насиченістю акторського творчого прояву.</p>
<p>«відмінно»</p>	<p>Студент добре вміє реалізувати свої творчі можливості, збагачено звучить голос в головних та грудному регістрах, згладжені перехідні ноти, володіє кантиленою, добре володіє професійним співочим диханням, але ще потрібно знайти свій артистичний образ, неповторні риси індивідуальності.</p> <p>Студент багато працював над пошуком індивідуальної манери виконання, яскравої динаміки розвитку драматургії виконуваного твору, емоційної творчої самореалізації. Голос звучить професійно якісно в розширеному діапазоні, рівно і яскраво темброво забарвлений, але ще не вистачає теплоти, душевної щирості, багатства інтонації, сценічної виразності пластики та руху.</p> <p>Студент впевнено, в повній мірі, з майстерністю розкриває всю глибину авторського задуму твору, яскраво реалізуючи свій артистичний та енергетичний потенціал. Досконало володіє всіма можливостями свого голосу, заворожуючи слухача барвами тембру, багатством інтонацій, щирістю, своєрідною манерою співу. Вміє володіти слухацькою увагою.</p>

Кожний модуль включає бали за поточну роботу бакалавра на практичних заняттях, виконання самостійної роботи, індивідуальну роботу, модульну контрольну роботу.

Методичні дослідження, які виконує бакалавр за визначеною тематикою, прослуховуються під час індивідуальних занять.

Модульний контроль знань бакалаврів здійснюється після завершення вивчення навчального матеріалу модуля.

У таблиці представлено розподіл балів, що присвоюються бакалаврам упродовж вивчення дисципліни «Сольний спів».

Розподіл балів, що присвоюються бакалаврам

Модулі											
Змістовий модуль 1 (практичні заняття, самостійна робота)			Змістовий модуль 2 (практичні заняття, самостійна робота)			Змістовий модуль 3 (практичні заняття, самостійна робота)			Змістовий модуль 4 (практичні заняття, самостійна робота)		
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	T10	T11	T12
239	239	234	244.5	244.5	239.5	228	228	223	228	228	223

Модулі											
Змістовий модуль 5 (практичні заняття, самостійна робота)			Змістовий модуль 6 (практичні заняття, самостійна робота)			Змістовий модуль 7 (практичні заняття, самостійна робота)			Змістовий модуль 8 (практичні заняття, самостійна робота)		
T13	T14	T15	T16	T17	T18	T19	T20	T21	T22	T23	T24
228	228	223	200.5	200.5	190	228	228	223	228	228	223

Кількість балів за роботу з практичним матеріалом, під час виконання самостійної та індивідуальної навчально-дослідної роботи залежить від дотримання таких вимог:

- своєчасність виконання навчальних завдань;
- повний обсяг їх виконання;
- якість виконання навчальних завдань;
- самостійність виконання;
- творчий підхід у виконанні завдань;
- ініціативність у навчальній діяльності.

VII. МЕТОДИ НАВЧАННЯ

На заняттях з сольного співу застосовуються загальні педагогічні та спеціальні методи навчання:

- **метод розв'язання** різних за ступенями складності навчальних завдань (дозволяє формувати у студентів систему практичних умінь і навичок; активізує діяльність студентів);
- **метод ілюстрування** (застосування викладачем елементів показу правильного звукоутворення та звуковедення);
- **метод звукового регулювання** (дозволяє студентам співвідносити звучання власного голосу з голосом викладача, а також знаходити

оптимальний режим роботи голосового апарату в процесі з супроводом);

- **метод педагогічного аналізу** (формує педагогічне мислення студентів у конкретних педагогічних та виконавських ситуаціях засобом аналізу власних дій, розвиває аналітичний, вокальний слух студента);
- **метод ескізної роботи над твором** (дозволяє розширити навчальний репертуар студента з метою його застосування у подальшій педагогічній та музично-виконавській діяльності).

VIII. МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ КУРСУ

- ◆ робоча навчальна програма;
- ◆ навчальні методичні посібники;
- ◆ схеми, таблиці;
- ◆ збірки вокальних творів;
- ◆ збірки народних пісень;
- ◆ збірки джазових стандартів;
- ◆ збірки романсів;
- ◆ апаратура.

Репертуарний список творів, які відповідають широкому спектру вимог з предмета "Естрадний спів", обираються до вивчення і обіймають собою всі ступені складності, передбачені навчальним процесом

Вокалізи

1. *Абт Ф.* Вокалізи для баритона и баса. - М.: Музыка, 1985.
2. *Абт Ф.* Избранные упражнения. — М.: Музыка, 1985.
3. *Вілінська І.* Вокалізи для низького голосу. – К. 1962.
4. *Вілінська І.* Вокалізи для високого голосу. – К.: Мистецтво, 1969.
5. *Вілінська І.* Вокалізи для середнього голосу. – К.: Музична Україна, 1989.
6. *Вілінська І.* Вокалізи для співака-початківця. – К. 1971.
7. *Воронім О., Вороніна Р.* 30 вокалізів на основі народних пісень. -К.: Музична Україна, 1991.
8. *Гарсія М.* Школа співу. – М.: Музгіз, 1956.
9. *Глінка М.* Вправи для вдосконалення голосу, методичні пояснення до них та вокалізи-сольфеджіо. – М.: Музгіз,

- 1951.
10. *Далецкий О.* Вокализы. – М. 1973.
 11. *Егорычева М.* Упражнения для развития вокальной техники. – К., 1980.
 12. *Завалишина М.* Вокализы. – К., 1984.
 13. *Заринь В.* Вокализы. – М., 1962.
 14. *Зейдлер Г.* Искусство пения для сопрано или тенора. - М.: Гос.муз. издательство, 1957.
 15. *Конконе Дж.* Сорок упражнений. – М., 1962.
 16. *Лютген В.* Ежедневные упражнения: 20 маленьких вокализов. – М.: Музыка, 1964.
 17. *Маркезі М.* Вокалізи – К., 1980.
 18. *Павлюченко С.* Вокалізи для середнього і низького голосів. - К.: Музична Україна, 1979.
 19. *Тамшина В. И.* Вокализы для сопрано. - М.: Музыка, 1973.
 20. *Vokalisieren Rapofka.* Edition Peters Op.85 Heft I (Arllberg)

Нотно-методична література

1. Злотник О. - К.: Музична Україна, 1992.
2. Зуев О. - К.: Музична Україна, 1980., 1985.
3. Івасюк В. - К.: Музична Україна, 1977.
4. Карабіц І. - К.: Музична Україна, 1983.
5. *Кос-Анатольский А.* Вибрані пісні -К.: Музична Україна, 1991.
6. Кириліна І. - К.: Музична Україна, 1985.
7. Мастера зарубежной зстрады. - М.: Музыка, 1983.
8. Музична орбіта. - К.: Музична Україна, 1970-80.
9. Поклад І. - К.: Музична Україна, 1991.
10. Різдва псальма. - К.: Музична Україна, 1992.
11. *Сабадаш С.* - К.: Музична Україна, 1981.
12. Стрілецькі пісні. - К.: Музична Україна, 1992.
13. Твоя пісня.-К.: Музична Україна, 1988,1989, 1990.
14. *Шамо І.* - К: Музична Україна, 1989.
15. Естрадні пісні. -К.: Музична Україна, 1974-1990.
16. "Я хочу, щоб пісні звучали". - Харків: Фоліо, 1998.
17. Вечер старинного романса. - М.: Искусство.
18. *Мальшева Н.М.* О пении (из опыта работы с певцами). - М.: Сов. композитор, 1988. ,
19. Песни и романсы из кинофильмов. Исаак Шварц на стихи Б. Окуджавы. -Л.: Сов.композитор, 1988.
19. Поет А. Пугачева. -М.: Музыка, 1989.
20. Поют барды.-Л.: Музыка, 1990.
21. Популярный справочник песен. - М.: Музыка, 1991.
22. Песни Раймонда Паулса. - Л.: Сов. композитор, 1991.
23. Песни ансамбля "Битлз". - К.: Музична Україна, 1990.
24. Романсы и песни П. Булахова. - М.: Музыка, 1983.
25. *Симоненко В.* Мелодии джаза. - К.: Музична Україна, 1991.
26. Старинные романсы "Умчались года...". - М.: Музыка, 1991.
27. The best of Holliwood 60-70 годы. – М.: Мега-сервис, 1996.
28. The best of Holliwood 40-50 годы. – М.: Мега-сервис, 1999.
29. The best of Holliwood 20-30 годы. – М.: Мега-сервис, 1999.
30. World of hits. Vol.3 Night train. – М.: Мега-сервис, 1998.
31. World of hits. Vol.4 Birdland. – М.: Мега-сервис, 1998.

Класичні романси

1. "В лесу". Муз. З. Грига. Сл. Г. Андерсена
2. "Портрет". Муз. А. Спиро. Сл. М. Лермонтова
3. "Не ветер веял с высоты...". Муз. Н. Римского-Корсакова. Сл. А. К. Толстого.
4. "Старая мать". Муз. З. Грига. Сл. Н. Слонова
5. "Нищая". Муз. А. Алябьева. Сл. Д. Ленского (из П.-Ж Беранже)
6. "О, позабудь былые увлечения". Муз. и сл. Т. Котляревской

7. Сл. и муз. Л. Дризо "Расцвели хризантемы опять"
8. "Но я вас все-таки люблю". Муз. Б.Кейля. Сл. А. Сурина
9. "Две розы". Муз. С. Покрасса. Сл. А. Д'Актиля
10. "Зоре моя вечірняя". Муз. Я. Степового. Сл. Т. Шевченка
11. "Гуде вітер вельми в полі". Муз. М. Глінки. Сл. В. Забіли
12. "Нічого, нічого" сл. народні. Муз. М. Лисенка
13. "Майский день". Муз. Ц. Кюи. Сл. Плещеева.
14. "Коснулась я цветка". Муз. Ц. Кюи. Сл. В. Немировича-Данченко.
15. "Царскосельская статуя". Муз. Ц. Кюи. Сл. А. Пушкина
16. "Желание". Муз. Ц. Кюи. Сл. А. Пушкина.
17. "Деревенский сторож". Муз. А.Гурилева. Сл. Н. Огарева.
18. "Не хочу!". Муз. П. Булахова. Сл. неизв. автора.
19. "Сердце поэта". Муз. Э. Грига. Сл. Андерсена
20. "Горные вершины". Муз. А. Варламова. Сл. М. Лермонтова
21. "Я помню вальса звук прелестный". Муз. и сл. Н. Листова
22. "Ночь светла". Муз. Н. Шишкин. Сл. невід, автора.
23. "Нет, не тебя так пылко я люблю". Муз. Н. Шишкин. Сл. М. Лермонтова.
23. "Белой акации гроздь душистые". В. Баснер
24. "Только раз". Б. Фомин
25. "Я тебе ничего не скажу". Т. Толстой
26. "Солов'їний романс". А. Кос-Анатольський
27. "Ти як квітка", "Не співайте мені". С. Людкевич
28. "Молитва за Україну". М. Лисенко
29. "Вечірня пісня". К. Стеценко
30. "Запливай же, роженько весела". О. Андрієвська

Українські народні пісні

- "Бодай ся когут знудив"
«Вечір близенько»
"В кінці греблі шумлять верби"
«Гандзя»
«Глибока кирниця»
"Трицю, Трицю, до роботи"
«Де ти, доню, барилася?»
«Добривечір дівчино»
«Добрий вечір, зелена діброво»
«Дощик»
"Ішов козак потайком"
«і шумить і гуде»
«Їхав козак на війноньку»
«Їхав козак за Дунай»
"Йшла я по воду"
«Закувала зозуленька»
«Зелененький барвіночку»
«Зеленая ліщинонько»
«Зацвіла в долині червона калина»
«Зоре моя вечірняя»
«Казав мені батько»
«Летіла зозуля через мою хату»
«Лугом іду, коня веду»
«Мав я раз дівчиноньку»
«Місяць на небі»
"На вулиці скрипка грає"
«Надворі чорна хмара в`ється»
«Над річкою бережком»

"На поточку-м прала"
«Нащо мені чорні брови»
«Не щечече соловейку»
«Одна гора високая»
«Ой важу я, важу»
«Ой, джигуне, джигуне»
«Ой, дівчино, шумить гай»
«Ой, вербо, вербо»
«Ой, гаю мій, гаю»
«Ой, за гаєм, за Дунаєм»
«Ой, за горою»
«Ой зірву я у рожі квітку»
"Ой, на горі сніг біленький"
«Ой на горі на високій»
"Ой, на гору козак воду носить"
«Ой, не світи, місяченьку»
«Ой не ходи, Грицю»
"Ой, маю я чорні брови"
«Ой під вишню»»
«Ой піду я до млина»
«Ой там на горі»
"Ой, там на товчку, на базарі"
"Ой, ти гарний Семене"
"Ой, ти знав, нащо брав"
«Ой ти місяцю»
"Ой, болить ня головонька"
"Ой, у вишневому садочку"
«Ой у полі три криниченьки»
«Ой у полі три тополі»
«Ой ходила дівчина бережком»
«Ой чий то кінь стоїть»
«Ох і не стелися, хрещатий барвінку»
«Пливе човен»
"Посилала мене мати"
«Посіяла яру руту»
"При долині кущ калини"
«Прилетіла перепілонька»
«Серед села дичка»
"Сидить дід на печі"
«Сонце низенько»
«Стелися, барвінку, низенько»
«Стоїть гора високая»
«Стоїть явір над водою»
"Ти до мене не ходи"
«Умираю моя мати»
«Чи я в лузі не калина була»
«Чого сидиш коло мене»
"Чоловіче, я слаба"
"Чом, чом не прийшов"
«Шумить гуде дібровонька»
"Хоть у мене мужичок з кулачок"
"Якби мені черевики"
"Якби мені не тиночки"

Рекомендовані естрадні пісні українських композиторів

1. *Д. Бакки*: "Сизокрилий птах".
2. *О. Бурміцький*: "Шелестять дощі".
3. *В. Верменич*: "Чорнобривці", «На калині мене мати колихала».
4. *О. Білаш*: «Два кольори», «Над Україною», «Полинь», «Полтавська полька», «Журавка», «Пісня про калину», «Стань зорею мені».
5. *П. Дворський*: "Рідна мова", "Смерекова хата".
6. *Л. Дублінський*: "Черешневий гай", "Якщо любиш - кохай".
7. *В. Егоров*: "Свет звезды".
8. *О. Злотник*: "Маки червоні", "Гай, зелений гай", "Чуєш, мамо", "Батько і мати", "Марево снів".
9. *О. Зуєв*: "Три дороги", "Якщо поруч ти", "Крила удачі", "П'є журавка воду".
10. *В. Івасюк*: "Водограй", "Світ без тебе", "Кленовий вогонь", "Я піду в далекі гори", "Запроси мене у сни", "Тільки раз цвіте любов", "Балада про мальви", "Балада про дві скрипки", "Жовтий лист", «Мандрівний музика», «Червона рута», «Пісня буде поміж нас».
11. *М. Каландьонюк*: "Так тихо падає сніг".
12. *І. Кириліна*: "Яблуневі зливи", "Лесная чакона", "Лісова пісня".
13. *С. Козак*: "Коні ворони".
14. *П. Майборода*: «Пісня про рушник», «Ми підем, де трави похилі», «Стежина», «Елегія», «Любов моя», «За вікном», «Ромен-цвіт», «Ти – моя вірна любов», «Виростеш ти, сину», «Колискова».
15. *О. Матвійчук*: "Мій Києве-граде", "О, мамо, я скучив", "Ключі від раю".
16. *М. Мозговий*: "Край, мій рідний край", «Моя земля», "Зачаровані слова", «Минає день, минає ніч».
17. *Б. Монастирський*: "Дев'ятий клас", "Два слова".
18. *Т. Петриненко*: "Пісня про пісню", "Господи, помилуй", "Зорепадом летять роки", "Білий океан".
19. *І. Поклад*: "Чарівна скрипка", «Скрипка грає», «Зелений клен», «Кохана».
20. *О. Пономарьов*: "Колискова", "Моє кохання сірооке".
21. *В. Семенов*: "Мій зоряний світ", "Зто земля моя".
22. *Г. Татарченко*: "Білі нарциси".
22. *О. Тищенко*: "І твій останній погляд".
23. *І. Харитонов*: "Україна".
24. *В. Хурсенко*: "Постели рушники, моя мамо", "Кохаю і бажаю" "Ні, я нічого не забув".
25. *І. Шамо*: "Три поради", «Пісня про Київ», «Пісня про щастя», «Ідуть дощі», «Нахилились медоцвіти», «Проводжала мати свого сина».
26. *Б. Янівський*: "Журавочка".
27. *І. Білозір*: «Перший сніг», «Пшеничне перевесло», «Ніби вчора».
28. *С. Лазо*: «Ні обіцянок, ні пробачень», «Мрії про тебе».

Рекомендовані естрадні твори зарубіжних композиторів

1. *С. Адамо*: "Падає сніг".
2. *Б. Бакарак*: "Грустные капельки дождя".
3. *Дж. Бачелли*: "Твоей улыбки тень".
4. *Ф. Бернейм*: "Мадемуазель співає блюз".
5. *Дж. Гершвін*: "Колискова", "Любимый мой".
6. *Д. Денъо*: "Кабаре".
7. *В. Дольський*: "Господа офицеры".
8. *А.-К. Жобим*: "Девушка из Ипанимы".
9. *С. Кулемин*: "Бедная роза".
10. *О. Кулик*: "Моя єдина", "Одинок", "Я і ти".
11. *І. Крутой*: "Не надо", "Музыка венчальная", "Отзовись".
12. *Дж. Леннон* и *П. Маккартни*: "Мишель".

13. *Ф. Лей*: "История любви".
14. *В. Лоткин*: "Не надо, не надо".
15. *Е. Мартынов*: "Медовый август".
16. *М. Минков*: "Не отрекаются, любя".
17. *С. Муравьев*: "Верни мне радость".
18. *Н. Носков*: "Это здорово".
19. *Н. Орбелян*: "Сто часов счастья".
20. *И. Отиева*: "Иди же с миром".
21. *С. Павлиашвили*: "Музыка для друзей".
22. *К. Партер*: "Опять жара".
23. *Р. Паулс*: "Чарли".
24. *А.А. Петров*: "Моей душе покоя нет", "О бедном гусаре замолвите слово".
25. *В. Резников*: "Карточный домик", "Телефонная книжка".
26. *А. Розенбаум*: "Вальс-бостон".
27. *И. Саруханов*: "Возвращайся".
28. *П. Стер*: "Где цветы минувших дней?".
29. *Дж. Стайн*: "Люди".
30. *Д. Тухманов*: "Сама любовь", "Не забывай", "Напрасные слова".
31. *С. Уадер*: "Милая моя".
32. *А. Шульгин*: "Кап-кап".

Рекомендовані джазові стандарти:

1. "Sweet Georgia Brown" w. & m. Ben Bernie, Maceo Pincard & Kennet Casey.
2. "Poor Butterfly" w. John L. Golden, m. Raymond Hubbell.
3. "Oh, Lady be good" w. Ira Gershwin, m. George Gershwin.
4. "Blue room" w. Lorenz Hart, m. Richard Rodgers.
5. "Bye bye blackbird" w. Mort Dixon, m. Ray Henderson.
6. "Indian summer" w. Al Dubin, m. Victor Herbert.
7. "Avalon" w. Al Jofson & B.G. De Sylva, m. Vincent Rose.
8. "Too Marvelous for words" w. Johnny Mercer, m. Richard A. Whiting.
9. "Lullabye of birdland" m. George Shearing, w. George David Weiss.
10. "Round midnight" w. Bernie Hanighen, w. Coonie Williams & Thelonius Monk.
11. "Days of wine and roses" w. Johnny Mercer, m. Henry Mancini.
12. "September in the rain" w. Al Dubin, m. Harry Warren.
13. "Autumn in New York" w. & m. Vermon Duke.
14. "I cover the waterfront" w. Edward Heyman, m. John Green.
15. "Love for sale" w. & m. Cole Porter.
16. "Namely you" w. Johnny Mercer, m. Gene De Paul.
17. "You go to my head" w. Haven Gillespie, m. J. Fred Coots.
18. "If I love again" (With the laughing face) w. Phil Silver, m. James Van Heusen.
19. "Softly as in a morning" w. Oscar Hammerstein, m. Sigmund Romberg.
20. "Early autumn" w. Johnny Mercer, m. Ralph Burns & Woody Herman.
21. "I know that you know" w. Anne Caldwell, m. Vincent Youmans.
22. "A time for love" w. Paul Francis Webster, m. Johnny Mandel.
23. "All the think you are" m. Jerome Kern, w. Oscar Hammerstein.
24. "A night in Tunisia" w. & m. Dizzy Gillespie & Frank Paparelli.
25. "I'll remember april" w. & m. Done Raye, Gene De Paul & Pat Johnston.
26. "Blussette" w. Normal Gimbel, m. Jean Thielemans.
32. "If I were a bell" w. & m. Frank Loesser.
33. "Mr. Sandman" w. & m. Pat Ballard.
34. "Prisoner of love" w. & m. Leo Robin, Clarence Gaskill & Russ Columbo.
35. "Basin street blues" w. & m. Spenser Williams.

36. "A weaver of dreams" m. Victor Young, w. Jack Elliot.
37. "Out of this world" m. Harold Arlen, w. Johnny Mercer.
38. "I'm glad there is you" w.& m. Paul Madeira & Jimmy Dorsey
39. "I'll wind" (You're blowing me no good) w. Ted Koehler, m. Harold Arlen.
40. "In a mellow tone" w.& m. Duke Ellington & Milt Gambler.
41. "Do nothing 'til you hear from me" w.& m. Duke Ellington & Bob Russell.
42. "Don't get around much anymore" w.& m. Duke Ellington.
43. "I didn't know about you" w.& m. Duke Ellington.
44. "Just squeeze me" w. & m. Duke Ellington & Lee Gaines.
45. "I got it bad" w. & m. Duke Ellington & Paul Webster.
46. "Night and day" w. & m. Cole Porter.
47. "Embraceable you" w. Ira Gershwin, m. George Gershwin.
48. "I got rhythm" w. Ira Gershwin, m. George Gershwin.
49. "Just on of those things" w. & m. Cole Porter.
50. "How long has this been going on?" w. Ira Gershwin, m. George Gershwin.
51. "Three little words" w. & m. Bert Kalmar & Harry Ruby
52. "You do something to me" w. & m. Cole Porter.
53. "My one and only love" w. & m. Robert Mellin & Guy Wood.
54. "With a song in my heart" w. & m. Lorenz Hart & Richard Rodgers
55. "The man I love" w. Ira Gershwin, m. George Gershwin.
56. "Tea for two" w. & m. Irving Caesar & Vincent Youmans.
57. "I'm a fool to want you" w. & m. Jack Wolf, Joel Herron & Frank Sinatra.
58. "I get a kick out of you" w. & m. Cole Porter.
59. "I'm getting sentimental over you" w. & m. George Bassman.
60. "I don't stand a ghost of a chance with you" w. & m. Victor Young, Bing Crosby & Ned Washington.
61. "When lights are low" w. & m. Benny Carter & Spence Williams.
62. "Stardust" w. & m. Hoagy Carmichael & Mitchell Parish.
63. "Emily" w. & m. Johnny Mandel & Johnny Mercer.
64. "Serenata" w. & m. Leroy Anderson & Johnny Mercer.
65. "Stars fell on Alabama" w. & m. Frank Perkins.
66. "Mr. Lucky" w. & m. Henry Mancini.
67. "Easy living" w. & m. Leo Robin & Ralph Rainger.
68. "Sweet Lorraine" w. & m. Cliff Burwell & Mitchell Parish.
69. "The night has a thousand eyes" w. & m. Buddy Bernier & Jerry Bainin.
70. "Too young to go steady" w. & m. Harold Adamson & Jimmy Mc Hugh.

X. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

1. Антонюк А. Постановка голосу. / А. Антонюк. // Навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів. – К.: Українська ідея, 2000.
2. Дмитриев Л. Основы вокальной методики. / Л. Дмитриев. – М., 2000.
3. Дюм Д. Розвиток та охорона співацького голосу. / Д. Дюм. – К.: Музична Україна, 1988.
4. Егоров А. Гигиена голоса и его физиологической основы. / А. Егоров. – М., 1962.
5. Егоров А. Фізіологія співу і профілактика захворювання голосу співака. / А. Егоров. – Л., 1958.

6. Емельянов В. Развитие голоса, координация и тренинг. / В. Емельянов. – Спб: Лань, 2000.
7. Зданович А. Питання вокальної методики. / А. Зданович. – М.: Музгіз, 1965.
8. Каплун Я. М. Пособие по постановке голоса вокалистов. / Я. М. Каплун. – М., 1998.
9. Менабени А. Методика обучения сольному пению. / А. Менабени. – М.: Просвещение, 1987.
10. Микшина М. Практические основы вокального искусства. / М. Микшина. – К.: Музична Україна, 1971.
11. Ярославцева Л. Мировые вокальные школы. / Л. Ярославцева. – М., 1981.